

TÜRK EĞİTİM-SEN
A K A D E M İ

2022 MEB
UZMAN VE
BAŞÖĞRETMENLİK
SINAVLARINA
HAZIRLIK

MODÜL 9

GÜVENLİ OKUL VE OKUL
GÜVENLİĞİ

MODÜL 9 – GÜVENLİ OKUL VE OKUL GÜVENLİĞİ

1. Güvenli okul nedir?

Öğrenci, öğretmen ve diğer personelin kendilerini fiziksel, psikolojik ve duygusal açıdan özgür ve güvenli hissettikleri okullar güvenli olarak tarif edilmektedir.

2. Okul güvenliği nedir?

Öğrenci ve okul personelinin okul içinden ya da çevreden kaynaklanan suç, şiddet, saldırganlık, zorbalık, hırsızlık, vandalizm, alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanımı, cinsel ve ırksal taciz gibi istenmeyen davranışlara karşı korunmaları ve okulda bir kriz ortamı yaratabilecek olağanüstü hâllerde can güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanmasıdır.

3. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özellikleri nelerdir?

Etkili Okul Yöneticiliği ve Liderliği

Okulu Oluşturan Mekânların Kontrolü

Güven Hissi

Saygı

Samimiyet

Fiziksel Zarar, Gözdağı, Zorbalık ve Tacizin Bulunmaması

Alay, Nefret Dili ve Sosyal Dışlanmadan Uzak Olma

Çatışma Riskinden Uzak Olma

Doğal Afetlerden Uzak Olma

Sorumluluk Duygusunu Geliştirme

İhtiyacı Olan Öğrencilerin İhtiyaçlarını Giderme

Eşit Muamele

Akademik Başarıya Odaklanma

Veliler ve Toplumla İyi İlişkiler İçinde Olma

İfade Özgürlüğünü Destekleme

Güvenlik Problemlerini Açıkça Tartışma

İletişim

Empati Kültürünü Geliştirme

Güvenliği Tehdit Eden Davranışları Ödüllendirmeme ve Görmezlikten Gelmemeye

Kolluk Güçleriyle İş Birliği

Her Türlü Bağımlılıkla Mücadele

Göçmen Çocukların Problemlerini Yönetebilme

Kriz Hazırlık ve Krize Müdahale Planlarına Sahip Olma

4. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Etkili Okul Yöneticiliği ve Liderliği nedir?

Güvenli okulların inşası için okul idaresinin ve öğretmenlerinin etkili liderlik sergilemeleri gerekmektedir.

5. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Okulu Oluşturan Mekânların Kontrolü nedir?

Okulların güvenli olabilmesi için okulun bütün mekânlarına hâkim olunması gerekmektedir.

6. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Güven Hissi nedir?

Güven hissi güvenli okulun en temel göstergelerinden biridir. Okullarda sağlıklı öğrenmelerin meydana gelebilmesi için öğrenciler sınıf içindeki ve dışındaki bütün süreçlerde güven içinde olmalıdırlar.

7. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Saygı nedir?

Güvenli okulların temel göstergelerinden biri de okullardaki karşılıklı saygı kültürüdür.

8. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Samimiyet nedir?

Okulun paydaşları arasındaki samimiyet, okul güvenliğinin temel göstergelerinden biridir.

9. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Fiziksel Zarar, Gözdağı, Zorbalık ve Tacizin Bulunmaması nedir?

Güvenli okullar fiziksel zarar, gözdağı, zorbalık ve tacizin bulunmadığı yerlerdir. Okullarda bu tür problemlerin olmaması için gerekli önlemler alınmalıdır.

10. Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Alay, Nefret Dili ve Sosyal Dışlanmadan Uzak Olma nedir?

Alay, nefret dili ve sosyal dışlanma okulların güvensiz hâle gelmesindeki sebepler arasındadır.

- 11** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Çatışma Riskinden Uzak Olma nedir?
Terör ve çatışma ortamı 21. yüzyılda insanlığın karşılaştığı problemler arasında yer almaktadır.
- 12** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Doğal Afetlerden Uzak Olma nedir?
Güvenli okul iklimini olumsuz yönde etkileyen diğer bir risk de doğal afetlerdir.
- 13** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Sorumluluk Duygusunu Geliştirme nedir?
Okul müdürü, öğretmen, öğrenci, çalışan ve diğer paydaşların güvenli okul için sorumluluk almaları gerekmektedir.
- 14** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden İhtiyacı Olan Öğrencilerin İhtiyaçlarını Giderme nedir?
Aileleri tarafından temel ihtiyaçları karşılanamayan öğrencilerin bulunduğu bir eğitim kurumunda güvenli okul ikliminin tesis edilebilmesi zordur.
- 15** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Eşit Muamele nedir?
Öğrencilere eşit muamele edilmemesi, güvenli okul iklimini zedeleyen diğer bir problemdir.
- 16** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Akademik Başarıya Odaklanma nedir?
Akademik başarısı yüksek olan okullarda güvenli okul iklimini tehdit eden problemler daha az yaşanmaktadır.
- 17** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Veliler ve Toplumla İyi İlişkiler İçinde Olma nedir?
Güvenli okulun göstergelerinden biri de okulun yönetim kadrosunun ve öğretmenlerinin veliler ve toplumla iyi ilişkiler kurmasıdır.
- 18** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden İfade Özgürlüğünü Destekleme nedir?
Güvenli okulların bir özelliği de öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebilmeleridir. Özgür düşünebilen ve fikirlerini beyan eden öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek olduğu bilinmektedir.
- 19** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Güvenlik Problemlerini Açıkça Tartışma nedir?
Güvenli okullarda okulun güvenlikle ilgili problemleri okul paydaşlarıyla açıkça tartışılır ve çözümler üretilir.
- 20** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden İletişim nedir?
Sağlıklı öğrenmelerin meydana geldiği okulların temel göstergelerden biri okulu oluşturan paydaşlar arasındaki açık ve kesintisiz iletişimidir.
- 21** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Empati Kültürünü Geliştirme nedir?
Güvenli okulların bir diğer özelliği okuldaki empati kültürüdür.
- 22** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Güvenliği Tehdit Eden Davranışları Ödüllendirmeme ve Görmezlikten Gelmemedir?
Okul iklimini tehdit edebilecek davranışların ortaya çıkması durumunda okul idaresi, öğretmen ve çalışanlar uygunsuz davranışları görmezlikten gelmemelidir.
- 23** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Kolluk Güçleriyle İş Birliği nedir?
Güvenli okul denilince sadece okul için güvenli olması yeterli değildir. Okul çevresinin de güvenli olması gerekmektedir.
- 24** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Her Türlü Bağımlılıkla Mücadele nedir?
Madde, teknoloji, oyun ve internet vb. bağımlılık türleri öğrencilerin kendilerine zarar verebilmelerinin yanında şiddet, zorbalık, vandalizm vb. olumsuz davranışlar sergilemelerine neden olmaktadır.
- 25** Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Göçmen Çocukların Problemlerini Yönetebilme nedir?
Göçmen öğrencilere sahip okul idareleri, öğretmenler ve diğer çalışanlar bu öğrencilerden kaynaklanan problemlerin nasıl yönetilebileceği konusunda deneyim sahibi olmalıdırlar.

26 Güvenli okulun literatürde ortaya koyulan özelliklerinden Krize Hazırlık ve Krize Müdahale Planlarına Sahip Olma nedir?

Okul idaresi, öğretmenler ve diğer çalışanlar okul ortamında ortaya çıkabilecek her türlü kriz ve probleme karşı hazırlıklı olmalı ve müdahale planları geliştirmelidirler. Bu çerçevede, olası kriz ve risklere karşı zaman zaman tatbikatlar yapmakta fayda vardır.

27 Zorbalık nedir?

Yaşça daha büyük ya da fiziksel olarak güçlü olan çocukların kendilerinden daha güçsüz olan çocukları sürekli olarak hırpalaması, eziyet etmesi ve rahatsız etmesidir.

28 Zorbalığın ayırt edici özellikleri nelerdir?

Zorbalık bilinçli ve istençli olarak yapılan ve kurban fiziksel, zihinsel, sosyal ya da psikolojik olarak zarar verme amacı güden söz ve eylemlerdir.

Zorbalık bir kereye mahsus değildir. Çeşitli zaman aralıklarında tekrarlanıyor olması gerekir.

Zorbalar eylemlerini bireysel veya grupta yapabilecekleri gibi, kurbanlar da bu eylemlerden bireysel ya da grup olarak zarar görebilirler.

Zorbaca davranışa maruz kalan kurbanın kendini koruyamayacak ve savunamayacak fiziksel veya zihinsel nitelikte olması gerekir.

Zorbaca davranışlar sergileyen bireylerin genellikle bu eylemler sonunda kendilerine çıkar sağladıkları görülür.

Zorbalar, kurban veya kurbanlarının acı çekmesinden, küçük düşmesinden zevk alırlar.

Zorbalar ve kurbanlar ile sergilenen zorbaca davranışlar dikkate alınmalıdır.

29 Siber zorbalık nedir?

Bireylerin internet ve elektronik medyayı kullanarak saldırgan davranışlarda bulunmasıdır.

30 Siber zorbalık günümüzde nasıl ortaya çıkmıştır?

Bilgi iletişim teknolojileri, özellikle internet, insanların her geçen gün artan bilgiye ulaşma, saklama ve paylaşma gereksinimine yanıt vermesi özelliği ile yaşamın vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Bu şekilde de siber zorbalık teknolojinin gelişmesiyle gündemimizde güçlü olarak yerini almıştır.

31 Geleneksel zorbalık nedir?

Çocukların akranlarına fiziksel ya da psikolojik baskı, şiddet uygulaması sonucuyla yapılan zorbalıktır.

32 Geleneksel zorbalık ve fiziksel zorbalığın farkı nedir?

Geleneksel zorbalıkta özellikle çocuklar diğerleri tarafından tanındığı ve bu da kaygıyı artırdığından dolayı çocuklar genellikle siber zorbalığı tercih etmektedirler. Geleneksel zorbalıkta öğrencilerin kimliği bilinirken siber zorbalıkta bu kimlik gizli tutulmaktadır.

33 Siber zorbalığın sebepleri nelerdir?

İntikam alma

Cezalandırma arzusu

Popüler olma arzusu

Aile içinde yaşanan sorunlar

Düşük öz güven

Gerçek dünyada elde edilemeyen başarıyı sanal dünyada yakalama arzusu

34 Siber mağduriyet nedir?

Kişinin dijital teknolojiler aracılığıyla kendine zarar veren saldırgan tutumlara maruz kalması ve bunun da kişide mağduriyet oluşturmasıdır.

35 Bağımlılığın özellikleri nelerdir?

Bağımlı bireyler, belirli bir maddeye karşı aşırı ve yoğun ilgi gösterirler ve kişinin yaşamı boyunca sürebilir.

Bireyler zamanla maddeye karşı tolerans geliştirirler ve bu maddeyi gittikçe daha çok kullanmak isterler.

Bağımlılığın biyolojik, sosyal ve davranışsal boyutları vardır ve yeniden tekrar eden bir rahatsızlıktır.

Madde alınmadığı zaman fizyolojik uyumun bozulmasına bağlı olarak fiziksel belirtiler çıkar.

36 Bağımlılık nedir?

Bağımlılık herhangi bir maddenin zarar veren sonuçlarına rağmen sürekli ve aşırı kullanımı sonucu ortaya çıkan bir rahatsızlıktır.

37 Siber zorbalık nasıl önlenabilir?

Çocuklarınızın mutlaka şifre kullanmalarını ve bu şifreleri kimseyle paylaşmamaları sağlanabilir.

Çocuğun sosyal medya hesaplarında gizlilik ayarlarını uygulanabilir.

Siber zorbalık karşından duygusal bir yanıt isterler. Çocuğun bu tür bir durumda asla karşındakine yanıt vermemesi sağlanmalıdır.

Siber zorbalık yapanları ilgili makamlara bildirmek gerekmektedir.

Çocuklarla rahat bir iletişim iklimi oluşturulması gerekmektedir.

Siber zorbalığın ne olduğu çocuklara anlatılmalı ve bu hususta farkındalık sağlanmalıdır.

Çocukların çevrim içi aktivitelerinin (oyun vb.) gözlemlenmesi gerekmektedir.

Uygulamalar ve çevrim içi platformlar hakkında bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Öğretmenlerin de bu konuda özellikle ailelere ve çocuklara yönelik bilgilendirme yapmaları çok önemlidir.

Öğrenci, öğretmen ve ailelere yönelik zorbalık ve siber zorbalık seminerleri düzenlenmelidir.

Okul ve aile arasındaki iş birliği ve iletişimin artırılması gerekmektedir.

Zorbalığı ve siber zorbalığı önlemeye ve azaltmaya yönelik olarak öğrencilerin çatışma çözme, problem çözme, iletişim becerileri, duygu düzenleme becerileri vb. özelliklerini artırıcı etkinlikler ve grup çalışmaları, psikolojik danışmanlar/rehber öğretmenler tarafından yapılabilir.

38 İnternet bağımlılığının ortaya çıkarttığı sorunlar nelerdir?

İnternetin bağımlılığı bazı psikolojik, davranışsal ve duygusal problemleri de insan yaşamına getirmektedir.

39 İnternet bağımlılık kaçaya ayrılır? Bunlar nelerdir?

Üçe ayrılır. Bunlar;

Davranışsal belirtiler

Fiziksel ve zihinsel belirtiler

Sosyal belirtiler

40 İnternet bağımlılığının sonuçları nelerdir?

İnternet bağımlılığının bedensel, sosyal ve psikolojik olmak üzere üç sonucu vardır.

41 İnternet bağımlılığında İnternet bağımlılığında Fiziksel ve zihinsel belirtiler nelerdir?

İnternet kullanımının azalmasıyla birlikte anksiyete internetle ilgili obsesif düşünceler ve hayallerde artış

İnternet kullanımını kontrol etmek veya azaltmak için süregelen bir istek ve arzunun olmaması

Durgunluk

Uykusuzluk

Panik atak ve kızgınlık hâllerindeki artış

Kan basıncı ve kalp dolaşım sistemi bozuklukları

Stres

Konsantrasyon eksikliği

Baş, mide ve kas ağrıları

Görme zayıflıkları

42 İnternet bağımlılığında İnternet bağımlılığında sosyal belirtiler nelerdir?

Önemli sosyal mesleki ve serbest zaman faaliyetlerinin internet kullanımı yüzünden bırakılması

İş yerinde veya okulda azalan üretkenlikle birlikte yüksek gerilim ve rekabet ortamı oluşması

43 İnternet bağımlılığında davranışsal nedenler nelerdir?

İnternette geçen sürenin giderek artması

Amaçlandığından daha uzun süreli internet kullanma

Kullanımla ilgili yalan söyleme

İnternetle ilgili aşırı zihinsel uğraş

İnterneti diğer problemlerden kaçmak için kullanma

İnternet kullanımının sebep olduğu psikolojik, sosyal, fiziksel ve mesleki problemlere rağmen kullanmada ısrar etme

44 İnternet bağımlılığının bedensel sonuçları nelerdir?

İnterneti sık kullananlar beslenmeyi o kadar ihmal ederler ki ciddi bir şekilde zayıflayabilirler. Ancak büyük bir kısmının aşırı kilolu olduğunu görebiliriz. Sırt ağrıları, baş ağrıları, göz şikâyetleri aşırı internet kullanımının diğer sonuçlarıdır.

45 İnternet bağıllığının sosyal sonuçları nelerdir?

- Gerçek dünyaya ait ilişkilerin azalması
- Hobi ve ilgi alanlarının ihmal edilmesi
- Kişinin giderek yalnızlaşması

46 İnternet bağıllığının psikolojik sonuçları nelerdir?

İnternet bağımlıları kendisine güvenmeyen kendisinden şüphe eden bir kişiliğe sahiptirler.

47 Chibbaro, Ricks ve Lanier dijital bağımlılıkların önlenmesinde okul psikolojik danışmanlarına/ rehber öğretmenlere yönelik bir model önermişlerdir. Bu modelin aşamaları nelerdir?

- Profesyonel gelişim
- Tüm okul çapında eğitim
- Aile ve toplum eğitimi
- Öğrenci değerlendirmesi
- Önleyici çalışmalar
- Kaynaklar

48 İnternet bağımlılığını önlemede okullara ve öğretmenlere düşen görevler nelerdir?

- Okullarda özellikle ilkökul seviyesinde önleyici programlar uygulanabilir.
- Öğretmenler öğrencilerinin kişilik özelliklerine odaklanmalıdır.
- Öğretmenlerin, öğrencilerin diğer akranları ile ilişkilerini incelemeleri gerekir.
- Özellikle öğrenci yalnız ve içine kapanık ise sosyal medyada daha fazla vakit geçirebilir.
- Öğrencilere internetin pozitif ve negatif etkileri ile ilgili atölye çalışmaları düzenlenebilir. Benlik saygısı düşük çocukların internet aktivitelerine daha fazla dâhil oldukları görülmektedir.

49 Öğrenme nasıl gerçekleşir?

Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki resmî ve gayri resmî iletişim ile gerçekleşen etkileşimler aracılığıyla yaratılan sosyal ilişkiler ağı içerisinde gerçekleşmektedir.

50 Pozitif bir okul ikliminin oluşması için okullarda nasıl bir iletişim sistemi kurulmalıdır?

Güvenli eğitim iletişiminin kurulması gerekmektedir.

51 Güvenli eğitim iletişimi nedir?

Güvenli eğitim iletişimi, sadece çocuklarla kurulan iletişimi değil aynı zamanda tüm paydaşların birbirleri arasında kuracakları iletişimin güvenli olmasını gerektirmektedir.

52 Öğretmenlerin kuracağı güvenli iletişim stratejileri nelerdir?

- Duruma uygun iletişim tonunu belirlemek
- Okulun iletişim planlarını bilmek ve bu planların gerektirdiği sorumluluklar kapsamında hareket etmek
- Problemler ortaya çıkmadan önce iletişim kanallarının oluşturulması ve bunların açık tutulması
- İletişim etkinliğine pozitif olarak başlamak
- Aktif dinleme edimini uygulamak ve iletişim sırasında karşıdaki kişi ile etkileşime girmek
- Uzlaşılan noktaları vurgulamak ve ödün vermeye rıza gösterebilmek
- Gizliliğe saygı göstermek
- Dedikodudan kaçınmak
- Pozitif bir noktaya vurgu yaparak iletişimi sonlandırmak

53 Eğitim güvenliği konusunda farklı tehditler karşısında ebeveynler ile kurulacak iletişim türlerinde doğru tonun bulunmasına özel bir vurgu yapan uluslararası eğitim kuruluşu nedir?

UNICEF

54 Türkiye'ye yerleşmiş olan yabancı uyruklu vatandaşların çocuklarının eğitime yöneliminin kontrolü neden önemlidir?

Yabancı uyruklu vatandaşların önemli bir kısmı kamplarda yaşamamaktadır ve kontrol altında olmadıklarından dolayı da çocuklarını eğitim kurumlarına göndermemektedirler. Çocukların eğitim kayıplarıyla karşılaşmamak için sıkı takip gerekmektedir.

55 Ebeveynlerden beklenen en iyi aile içi eğitim nedir?

Doğru örnek vererek yaşamak, rol model olmak

56 Bir yabancı çocuğun okuldaki başarısının kalitesini alanyazınından soracağımız hangi sorularla belirlenir?

Aile içi iletişim nasıldır? Ebeveynler çocuklarına rol model olabiliyor mu?

Çocuğa gerekli olan destek veriliyor mu? Yoksa çocuğa danışmadan çocuğun yaşamındaki hemen her şey “helikopter ebeveynler” tarafından mı doldurulmaktadır?

Okul ve aile ilişkileri nasıldır?

Ailede çocuğun eğitimini destekleyen aile ortamı var mıdır?

Göç sürecinden dolayı çocuğun yaşadığı travmalar var mıdır?

Çocuğun iç dünyasına girip çocuğu anlamak için çocuk ve ebeveynleriyle hangi yöntemlerle iletişim sağlanmaktadır?

Çocuğun yakın çevresini oluşturan akran grubunun özellikleri nedir?

Çocuğun okulda arkadaşları var mıdır?

57 Çocuğun kimlik oluşumu ve kültürel bagajının zenginliği konusunda neler etkili olmaktadır?

Ebeveynlerin eğitim seviyesi

Ebeveynlerin ekonomik durumu

Ebeveynlerin sosyal statüsü

58 Yabancı uyruklu öğrencilerin hem okula devam etmelerinde hem okulda akademik başarı ve motivasyonlarının artırılmasında, aynı zamanda da bu öğrencilerin ebeveynlerinin endişesi olmadan okula gitmelerinde en önemli faktör nedir?

Güvenli bir okul ortamının sağlanması

59 Okul güvenliğini olumsuz etkileme potansiyel olan riskler nelerdir?

Dış tehlikeler

Mekânla ilgili tehlikeler

Hijyenle ilgili tehlikeler

Sağlıksız gıdalar

Akran Zorbalığı

Öğretmen-idareci şiddeti

Veli şiddeti

Sınav Kaygısı

Servis kazaları

Afetler

60 Psikolojik güvenliği olmayan yabancı uyruklu öğrenciler ne hisseder?

Kendilerini sosyal dışlanma olmasa da ilişkisel bir eksiklik içinde bulabilirler.

61 Güvenlik, insanların bir toplumda nasıl yaşadıkları ve nefes aldıkları, tercihlerini ne kadar özgürce uyguladıkları, pazara ve sosyal fırsatlara ne kadar erişime sahip oldukları huzur ve barış içinde yaşamaları ile ilgilidir.

Yukarıda güvenliğin tanımını verilmiştir. Bu tanımları yapan uluslararası kuruluş hangisidir?

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

62 Yabancı uyruklu öğrenciler için geliştirilen Farklılıklarda Farkındalık kavramı nedir?

Yabancı uyruklu öğrenciler aynı ülkeden gelmiş olsalar da dışardan bakıldığında tek tip olarak görülebilmektedir.

Oysaki bireysel-sosyal, kültürel, inanç ve yaşam felsefesi, etnik köken gibi farklılıklardan dolayı bu öğrencilerin ilgi alanları, hobileri, deneyimleri ve tercih edilen sosyalleşme yolları farklılık gösterebilmektedir.

Yabancı uyruklu öğrencilerinde bireysel farklılıkları olan bireyler olduklarının farkındalığı öğrencilere kazandırılmalıdır.

63 Farklılıklarda Farkındalık hususunda yabancı uyruklu veliler neden Hollanda eğitim kurumlarına güvenmemekteydi?

Ebeveynler 80’li yıllarda kültürel farklılıklar nedeniyle Hollanda eğitim kurumlarına güvenmemekteydi.

Yabancı uyruklu vatandaşlar, öğrencilerin okullarda dışlanma korkusuyla Hollanda eğitim kurumlarına vermemeyi tercih etmekteydiler.

64 Yabancı uyruklu öğrencilere aidiyet duygusu kazandırabilmek için neler yapılabilir?

Farklı siyasal, kültürel ve etnik yapıya sahip olan yabancı uyruklu öğrenciler okul ortamında bu farklılıklarından dolayı dışlanmamalı, psikolojik şiddete maruz kalmamalıdır.

Onlara kendilerini rahatlıkla ifade edecek ve güvende hissedecek demokratik ortamlar yaratılmalıdır.

Yabancı uyruklu öğrencilerin iletişim becerileri ve öz güveni artırılarak çevreyle uyum sağlamaları, sosyalleşmeleri kolaylaştırılmalıdır.

65 Eğitimin amacı nedir?

Eğitimin amacı kapsayıcı olmak ve bütün öğrencileri kapsamak, verilmesi gereken bilgi ve becerilerin bütün öğrencilere ulaşılmasını sağlamaktır.

66 Yabancıların eğitiminde başarılı olabilmek için öğretmenin yapması gerekenler nelerdir?

Öğretmenin bu tür sınıflarda kültürlerarası konuları, birleştirici konuları sınıfın gündemine alması gerekmektedir.

Kültürlerin birbirlerine uzak durduğu ve ulaşamadığı yerde ön yargı, birbirine ulaşmadan dokunduğu yerde ise çatışma söz konusudur. Bunu aşmak için çok kültürlülük üzerine öğrencilere bilgi vermek bir gereksinimdir.

Gardner'in çoklu zekâlar teorisinden yararlanılabilir. Kendini dilde yetersiz hissedenen bireyler farklı zeka alanlarıyla ön plana çıkıp uyum sağlayabilirler.

67 Ülkelerde sosyal uyum çalışmaları ilk ne zaman ortaya çıkmıştır?

İkinci dünya savaşından sonra 1960'lı yıllarda göçmen işçi olarak Batı Avrupa ülkelerine giden bireylerin 70'li yıllarda kabul edilen aile birleşimi yasası ile başlamıştır.

68 21. yüzyılın eğitim vizyonu hedefleri nelerdir?

Eğitim ile mantık çerçevesinde düşünen, algılayan, empati sağlayan, objektif karar verebilen, motivasyonu yüksek ve öz güvenle dünya coğrafyasında rekabet edebilecek gençleri topluma kazandırılmalıdır.

Risk, stres ve değişim ile ilgili olarak nasıl hissettiğini ve bu konularda kendi kapasitesini fark edebilir.

Çok kültürlülük, işle ilgili belirsizlikler ve örgütsel değişim ile baş etme konusunda sağlam biçimde odaklanabilir.

Kontrol etme yerine iş birliği yapma eğitimi daha başarılı hale getirecektir.

Birey, kendi güçlü ve zayıf yönlerini tespit edebilir.

69 Hollanda'da yabancı uyruklu vatandaşların uyumu için çıkarılan Citizenship Vatandaşlık yasası nedir?

Vatandaşlık yasasına göre her göçmen, içinde yaşadığı ortamda sağlıklı bir iletişim sağlayabilmek için ülkenin dilini öğrenecek ve toplum hakkında yeterli bilgiye sahip olacaktır.

Bu durumda yabancı vatandaşın yerleşme hakkı alabilmesi için B1, bir devlet kurumunda da iş sahibi olabilmesi için ise B2 düzeyinde Hollandaca bilmesi bir zorunluluktur.

70 Yabancı öğrencilerin uyum ve entegrasyonuna engel olan en önemli sebepler nelerdir?

Dil Sorunu

Sosyal bilgilerin eksikliği

Psikolojik, sosyal ve fiziksel okul güvenliği sorunu

Okulu Terk Etme

Yönetici ve Öğretmenlere Oryantasyon Eğitimi

Meslek Eğitimi

Kültürel Ayrımcılık ve Asimilasyon Endişesi

Maddi Yetersizlikler

Çocuk İşçiliği

71 21. yy. eğitim konseptindeki eğitimcinin rolü nedir?

Sorumluluk taşımaları, değer vermeleri, sevgi ve şefkat göstermeleri

Yenilikçi-araştırmacı, sınırları zorlayan kişiliği olmalı

En zor konuyu da rahat açıklayabilmeli, kreatif anlatma sanatı, anlaşıldığını kontrol etmeli,

Yapacağı işleri cazip-ilginç yapmalı, beğeni kazanmalı

Etkileşimli olmalı, herkese ilgi göstermeli, bireylere zaman tanımalı, herkese söz hakkı tanımalı

Konunun anlaşıldığından emin olmalı kontrol edip "geri dönüş" sağlamalı, yardım ve düzeltme yapmalı

Verimli sınıf atmosferini sağlamalı, rol model olmalı, dengeli ve adil olmalı

72 Yabancı öğrencilerin uyumuyla ilgili en önemli sorun nedir?

Kayıt altına alınamayan ve gerekli eğitimi görmeyen "göçmen" çocuklarının, yerleşik olduğu toplumun kültürü dışında yaşamaları, zamanla içinde yaşadıkları toplum için başlı başına bir tehlike unsuru olarak ortaya çıkabileceğidir.

Bu durum yabancı uyruk odaklı gettoları ortaya çıkarabilir.

73 Kültürel uyum nedir?

Yabancı uyruklu öğrencilerin ev sahibi ülkelerin kültürlerini öğrenmelerine, algılamalarına ve anlamalarına yardımcı olan zengin uygulama ile deneyim süreçlerini ve sonuçlarını içermektedir.

74. Kültürel uyum kaç a ayrıılır?

Psikolojik uyum ve sosyokültürel uyum olarak ikiye ayrıılır.

75. Kültürel uyumun parçalarından olan psikolojik uyum nedir?

Psikolojik uyum, stres ve başa çıkma durumlarıyla ilgili iyi oluş ve memnuniyettir.

76. Kültürel uyumun parçalarından olan

Sosyokültürel uyum güncel yaşamdaki sosyal beceriler ve öğrenme üzerine dayalıdır.

77. Sosyal uyum nedir?

Bireyin belirli bir topluluğun değer ve normlarının kavramlarını öğrenerek sosyal çevrenin koşullarına aktif bir şekilde uyum sağlama sürecidir.

78. Diplomasız okulu terk etme sorununa çözüm bulmayı zorlaştıran durum nedir?

Aile desteğinin olmaması

79. Göç nedir?

İnsanlar dâhil bütün yaratıklarda olduğu gibi, yaşam alanını kalıcı veya geçici bir şekilde değiştirmek anlamına gelir.

80. Eğitimin "eğitim güvenliği" hedefine ulaşabilmesi için Altın Üçgen olarak belirlenen kavram nedir?

Aile okul ve sosyal çevre üçlüsüdür.

81. Oyun bağımlılığında güncel oyunlara karşı olan bağımlılık ne gibi sonuçlar ortaya çıkarmaktadırlar?

Yalnızlık (soyutlama)

Duygu bozuklukları

Daha fazla enerji gereksinimi

Uyarıcı maddeleri kullanma

82. Oyunlara bağlanma süreci ve bağımlılığın oluşma aşamaları nelerdir?

Başlama isteği

İlginin artması

Düşüncelerinde oyunun öncelikli bir yere sahip olması

Oyun bağımlılığının oluşması

83. Amerika Psikoloji Derneği (APA) bir bireye oyun bağımlısı teşhisi konulması için dokuz ölçütten en az beşinin bir yıl içinde göstermesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu dokuz madde hangileridir?

- 1. Oyun oynamanın her şeyden önce gelmesi,**
- 2. Oyun oynamadığı zaman gergin ve asabi davranışlar göstermesi,**
- 3. Oyuna daha fazla zaman ayırma eğilimi içinde olması,**
- 4. Daha önce sevdiği ve katıldığı aktivitelerle ilgilenmemeye başlaması ve aktivitelerden uzaklaşması,**
- 5. Oyunda harcadığı zamana ilişkin aileye yanlış bilgi vermesi,**
- 6. Akademik çalışmalarına daha az zaman ayırmaya başlaması,**
- 7. Oyun oynamayı, kaygı, suçluluk gibi olumsuz duygulardan kaçış olarak görmesi,**
- 8. Oyun oynama sıklığını, zamanını ve süresini kontrol edememesi,**
- 9. Psikolojik problemler yaşamaya başlamasına rağmen oyun oynamayı azaltma veya kısıtlama eğilimi göstermemesidir.**

84. 2018 yılında gençlerin sanal oyun bağımlılığını davranış bozukluğu olarak tanımlayarak belirtmelerini göstermede üç ölçüt belirlemiştir. Bireylerin;

- 1. Oyun oynama isteğini kontrol altına alamaması,**
- 2. Oyun oynamanın diğer tüm aktivitelerden daha önemli ve öncelikli olduğu duygusuna sahip olması,**
- 3. Oyun oynama isteğinin, ders çalışmalarını aksatmasına, sosyal ilişkilerin zayıflamasına ve tüm faaliyetlerden uzaklaşmasına rağmen, artarak devam etmesidir.**

Yukarıda sözü edilen ölçütü yayımlayan evrensel örgüt nedir?

Dünya Sağlık Örgütü (WHO)

85. Oyun bağımlılığının etkileri nelerdir?

Oyun bağımlılığı bireyin yaşamını ekonomik yönden olumsuz etkilemektedir. Bazı oyunlarda ani para harcama gerektiren durumlar da olabilmektedir.

Oyun bağımlılığı yaşayan bireylerin fiziksel aktiviteleri yavaşlamakta ve beslenme alışkanlıkları değişmektedir.

Bireyin oyun bağımlılığı arttıkça birey kendini sosyal çevresinden soyutlamaya başlar.

86 Oyun bağımlılığını engelleyici ne gibi tedbirler alınabilir?

Oyun oynama süresi sınırlandırılmalıdır.

Geceleri oynanan oyunlardan hemen sonra yatmak yerine oynama ve yatma zamanı arasında belli bir süre bırakılmalıdır.

Oyun bağımlılığının başladığına işaret eden belirtiler fark edildiğinde oyun oynama zamanı bilinçli bir şekilde azaltılmalı veya uzmanlardan destek alma yolları aranmalıdır.

Spor ve fiziksel etkinliklere katılmayı veya yapmayı teşvik edilmeli veya desteklenmelidir.

87 Okulda şiddet nedir?

Okulun eğitim misyonunu veya okulun saygı iklimini ihlal eden her türlü davranıştır.

88 Şiddet için risk faktörleri nelerdir?

Bireysel özellikler

Aile içi şiddet

Tutarsız disiplin uygulamaları

Antisosyal akranlarla ilişki

Bilgisayar oyunları ve okula karşı olumsuz tutumlar

89 Zarar vermek amacı taşıyan bir kişiyle doğrudan karşı karşıya gelme davranışlarıdır. Dövmek, tehdit etmek, hakaret etmek, itmek doğrudan şiddete girer.

Özellikleri verilen şiddet türü nedir?

Doğrudan şiddet

90 Doğrudan şiddette bulunmadan sosyal ret, sosyal dışlama, dedikodu yapmak gibi davranışları içerir.

Özellikleri verilen şiddet türü nedir?

Dolaylı/ilişkisel şiddet

91 Başkalarının davranışlarına düşmanca bir biçimde hamlede bulunma eğiliminde olan şiddetin bu türü; kendini kontrol etme ve dürtüsellik ile ilişkilidir.

Özellikleri verilen şiddet türü nedir?

Tepkisel şiddet

92 Kasıtlı bir biçimde yapılır ve dış pekiştiriciler ile kontrol edilmektedir. Yüksek düzeyde liderlik ve sosyal yeterlik becerileriyle ilişkilidir. Aynı zamanda suç içeren ve antisosyal davranışlarla da ilişkilidir.

Özellikleri verilen şiddet türü nedir?

Planlı şiddet

93 Şiddet davranışı gösteren çocukların davranışları ne yönde etkilenir?

Yetişkinlik zamanlarında suç ve şiddete meyilli olma

Riskli davranışlar gösterme

Madde kullanımı gibi olumsuz anlamda yaşantılar geçirme ihtimalleri

94 Şiddet davranışına uğrayan çocukların davranışları ne yönde etkilenir?

Öz saygıda azalma

Psikolojik travmada artış

Okuldan kaçma

Akademik başarılarında düşüş

95 Çocukların yaşam zorluklarıyla daha etkin bir şekilde başa çıkmalarına ve hem öğrenmelerinde hem de sosyal çevrelerinde başarılı olmalarına yardımcı olan bir dizi temel sosyal ve duygusal becerinin sistematik gelişimine odaklanmaktadır. Özellikleri verilen eğitim kavramı nedir?

Sosyal Duygusal Öğrenme

96 Sosyal duygusal öğrenmenin boyutları nelerdir?

Öz farkındalık

Öz yönetim

Sosyal farkındalık

İlişki becerileri

Sorumlu karar verme

97 Sosyal duygusal öğrenmeyi uygulayan okulların öğrencilere kattığı olumlu tutumlar nelerdir?

Öz farkındalık

Öz yönetim

Sosyal farkındalık

İlişkiler ve sorumlu karar verme

98 Barışyapıcılık/Arabuluculuk Uygulamalarının amaçları nedir?

Öğrencilerin okullarda güvenliğinin sağlanması
Öğrencilerin yapıcı-barışçıl anlaşmazlık çözüm becerilerinin kullanıldığı bir ortamda sosyalleşmelerini ve gelişmelerini sağlamak

99 Barışyapıcılık süreci nedir?

Taraflar anlaşmazlıklarını daha fazla büyümeden, daha fazla karmaşıklaşmadan ve üçüncü kişiler olaya dâhil olmadan kendi aralarında çözüme kavuşturabilmektedirler.

100 Barışyapıcılık kaç aşamadan oluşur ve bu aşamalar nelerdir?

4 aşamadan oluşur:

Kavganın sonlanması

Tarafların sakinleşmesi

Tarafların barışyapıcılık desteği almaya karar vermeleri

Müzakere basamaklarının kolaylaştırılması

101 Barışyapıcı öğrenciler, tarafların yaşadığı anlaşmazlığı ele alırken hangi işlem basamaklarını takip ederler?

1. Taraflar yaşadıkları sorunu nedenleriyle birlikte açıklarlar

2. Taraflar yaşadıkları duyguları nedenleriyle birlikte açıklarlar

3. Taraflar birbirlerinin bakış açısını anladıklarını gösterirler

4. Taraflar isteklerini nedenleriyle birlikte açıklarlar

5. Taraflar çözüm seçenekleri üretirler,

6. Taraflar ürettikleri çözüm seçenekleri arasından en adil, yapıcı ve barışçıl çözüm seçeneği üzerinde anlaşılır.

102 İnaktif kişiliğin en belirleyici özelliği nedir?

Aşırı uyumlu olmaları ve "Evet efendim!" olarak nitelendirilebilecek yüksek düzeyde bağlılık sergilemeleridir.

Özellikle otorite olarak gördükleri kişilerin her türlü düşünce, görüş ve önerilerine derhal ve sorgusuz katılırlar.

103 Zor insan nasıl tanımlanır?

Hem kendileri hem de yakın çevresi için yaşama sevinci ve yaşam enerjisini azaltan, bireysel ve kurumsal verimliliğe, motivasyona zarar veren etkileri olan insandır.

104 Sağlıklı iletişimin ön koşulu nedir?

Kendini (ihtiyaç, duygu) iyi tanımak ve mesajları doğru kanalı kullanarak açık ve anlaşılır şekilde vermektir.

105 Zor insanların hayata bakış açısı nedir?

Hayatlarını kendilerini korumak üzere kurmaya çalışırlar çünkü "Dünya adaletsizdir ve onlar kurbandır!". Zihinlerinde bir karmaşa vardır, bu da onları hayatta gerçekten yapmak istediklerinden alıkoyar.

106 Zor kişilikler kaç'a ayrılır? Bunlar nelerdir?

Üç'e ayrılır, bunlar:

1. İnaktif,

2. Reaktif ve

3. Proaktif

107 Barışyapıcılık sürecinde uygulayıcıların takip edeceği adımlar nelerdir?

Okul Yöneticilerini Bilgilendirmek, Onları İkna Etmek, Onların Desteğini Almak ve Güvenini Kazanmak

Çevre Kurum ve Kuruluşlarla İş Birliğinin Sağlanması
Her Bir Öğretmenin Desteğinin Kazanılması

Kullanılacak Eğitim Programının Belirlenmesi, Revize Edilmesi ya da Geliştirilmesi

Ugulayıcıların Maddi İhtiyaçların Nasıl Giderileceği Konusunda Okul Yöneticileriyle Görüşmeleri ve Bütçe Planlamaları Yapmaları

Barışyapıcı Öğrencilerin Seçimi ve Eğitimlerin Ne Zaman Gerçekleştirileceğinin Belirlenmesi

Eğitim Programının Uygulanmasının Ardından Bu Eğitime Katılan Öğrenciler İçin Geniş Katılımlı Bir Rozet Takma Töreni Düzenlenmesi

Okulda Arabuluculuk Uygulamaları Başlatılmadan Önce Tüm Şubelerde Tanıtım Yapılması

Barışyapıcılık Sürecinin Yürütülmesi

Projenin Etkililiğinin Değerlendirilmesi

108 Reaktif kişiliğin en belirleyici özelliği nedir?

Reaktif kişiliğin en önemli özelliği ise hemen her görüş, düşünce veya öneriye spontane karşı çıkmaları, muhalefet etmeleridir.

Karşı çıktıkları veya muhalefet ettikleri duruma ilişkin bir öneri veya karşı görüş bildirmezler. "Karşı çıkmak için karşı çıkma" bir yaşam biçimi olarak yerleşmiştir.

109 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemlerden konunun içeriğini bırakıp ilişkiyi tanımlama nedir?

Zor kişiniz alışılmış davranışları sergilemeye başladığında söylediklerine aldırma yapıp yaptığının işaret etmek.

Örneğin: "Konuşmayı bu şekilde sürdürürsek nereye gideceğimize karar veremeyeceğiz."

110 Bu gruba giren insanlar bir sorunla karşılaştıklarında başka insanları veya başka durumları suçlamayı alışkanlık hâline getirmişlerdir.

Kişilik özelliği verilen insan türü nedir?

İki defans (savunma) mekanizmasını sıklıkla kullanan insanlar

111 Zor kişilikler karşısında sergilenmesi gereken iletişim becerileri ele alındığında zor kişiliklere verilmesi gereken mesajların özellikleri neler olmalıdır?

Dolaysız

Hemen

Açık bir şekilde

Dürüstlikle

Karşıdakini incitmeden iletilmelidir

112 Zor insanlarla iletişimi büyük ölçüde imkânsız kılan veya sorunu daha da ağırlaştıran tutumlar nelerdir?

Aynen karşılık verme

Problemi ele almak yerine savunmaya geçme

Söylenenlerin ne anlama geldiğini dikkate almama

Ürkme ve şaşırma

Tepkisiz kalma (öfkeden dili tutulma)

O anda bir şey düşünememe

113 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemler nelerdir?

Kırık plak

Konunun içeriğini bırakıp ilişkiyi tanımlama

Ortam değişinceye kadar konuşmaya ara verme

Kendinden emin erteleme

Sislendirme

114 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemlerden kırık plak nedir? **Dikkatle düşünüp kendinize bir "kırık plak" cümlesi hazırlayın.**

Zor kişinize kendisini duyduğunuzu belirtip bu kırık plak cümlesini üst üste tekrarlayın.

Örneğin: "Söylediklerini duydum ve bugün konuşacak durumda değilim." – "Şimdi işe gitmem gerekiyor." – "Kızgın görünüyorsun ve ben şimdi tartışmak istemiyorum."

115 Proaktif kişiliğin en belirleyici özelliği nedir?

Hem sorgular hem çözüm önerir. Diğer bir ifade ile içinde bulunduğu durumu ya da sorunu sorgulamakla kalmaz sorgu ve eleştirisinin sonuna bir çözüm önerisi ekler.

116 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemlerden Ortam değişinceye kadar konuşmaya ara verme nedir?

Karşıdaki kişinin öfkesinin, dırdırının ya da suskunluğunun nedenini tümüyle göz ardı edip konuşmayı ertelemek. Örneğin: "Gördüğüm kadarıyla şu anda çok öfkelisin. En iyisi bu konuyu öğleden sonra ele alalım."

117 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemlerden kendinden emin erteleme nedir?

Zor kişinize göstereceğiniz tepkiyi sizin daha sakın ve kafanızın daha duru olduğu bir zamana bırakmak.

Örneğin: "Şu anda bu konuyu konuşmaya hazır değilim." – "İlginç bir fikir; bana düşünmem için izin vermeni istiyorum."

118 Zor kişiliklerle araya mesafe koymada uygulayabileceğiniz yöntemlerden sislendirme nedir?

Karşınızdaki kişinin isteğini ve görüşlerini kendi sözlerinizle kısaca özetlemek(böylece onu dinlediğinizi ve anladığınızı göstermiş olursunuz) ve kendi düşündüğünüz şekilde tutum almak.

Örneğin: "Bu konunun sizin için çok önemli olduğunu anlıyorum. Maalesef şimdi işe gitmek zorundayım." – "Şikâyetlerini dinledim ve bunları daha sonra görüşmek istiyorum."